

Spremljevalni program:

sreda, 19. junij 2024, ob 16.00

Vodstvo po razstavi s kustosom in umetnikom

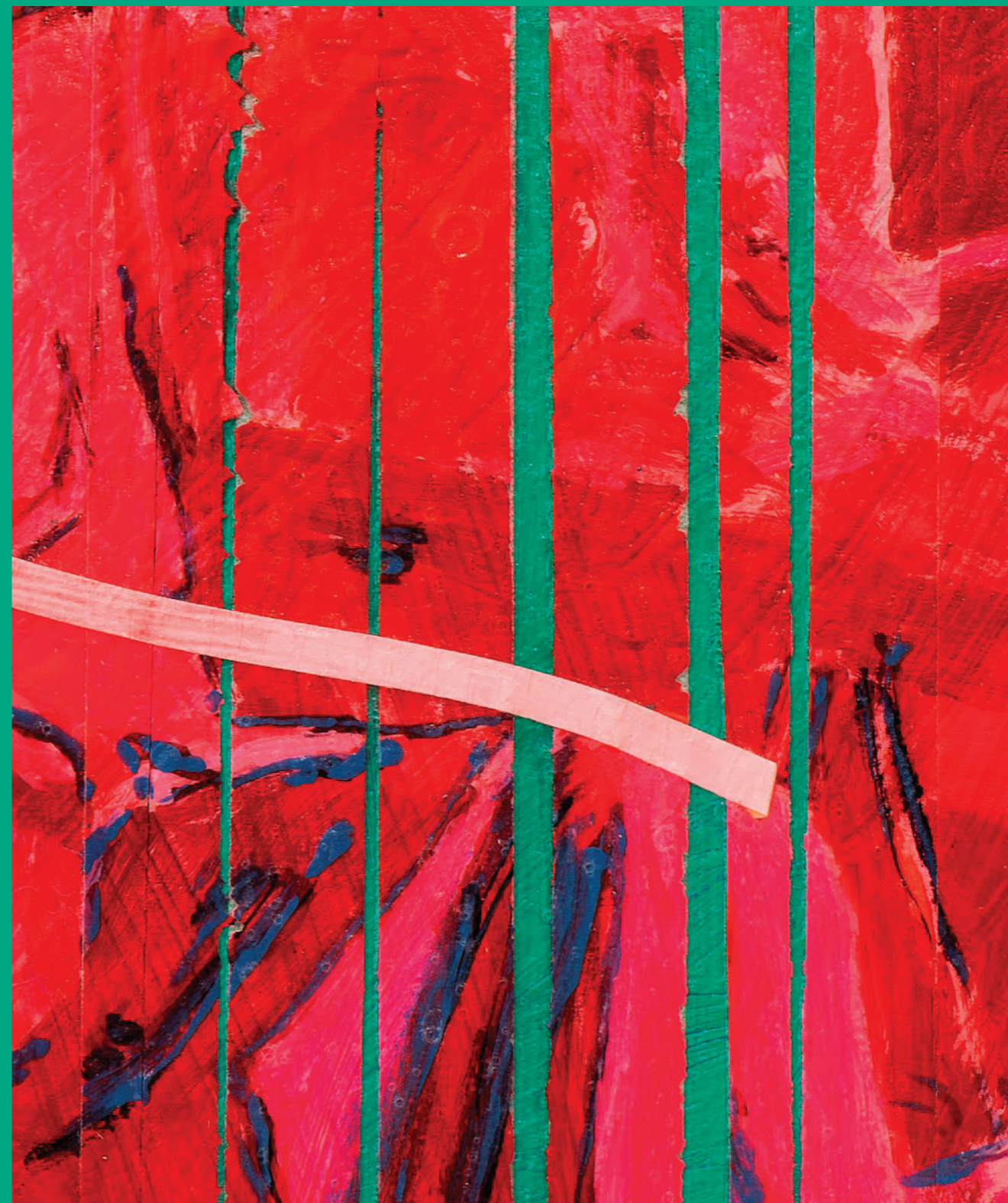
Kolofon razstave:
Mito Gegič: Hranilec si. Z ukradenim glasom.

29. 5. – 14. 7. 2024
Galerija Ivana Groharja
Loški muzej Škofja Loka

Kustos: Boštjan Soklič
Oblikovanje galerijskega lista: Žan Kobal
Jezikovni pregled: Ana Kodelja
Prevod: Mateja Žuraj
Tehnična ekipa: Vida Grah, Boris Krajnc

MITO GEGIČ: HRANILEC SI. Z UKRADENIM GLASOM.

29. 5.–14. 7. 2024

Galerija Ivana Groharja
Ivan Grohar Gallery

Kustos / Curator: Boštjan Soklič
Vstop prost / Free entrance

Mito Gegič je vidnejši predstavnik slovenskega t. i. postmedijskega slikarstva; poleg slikanja se ukvarja še z video produkcijo, multimedijskimi instalacijami in performansi. V svoj ustvarjalni postopek že od preloma tisočletja vnaša izbrane podobe ekranskih slik iz množičnih, po večini digitalnih medijev. V procesu ustvarjanja jih modificira, pomen izvira, vzete iz virtualnega medmrežja, pa spreobrne in prilagodi vsebini s po večini lovske tematiko, ki jo preišlje vpenja v aktualni družbeno-politični okvir. Gegičev prepoznavni kreativni postopek temelji na konceptu razrezane in ponovno sestavljene podobe: slikarski nosilec (napeto platno na okvir) običajno prelepi z lepilnimi trakovi, nanje naslika ekransko podobo, nato trakove odlepi, prenese na drug nosilec in z njimi konstruira novo sliko na končnem nosilcu. Prek prisposode lova kritično analizira zakoreninjene, tradicionalno etabrirane, skorajda arhetipske predstave etično spornih ritualov, ki so sestavni del domače folklorne, in cinično komentira stroj toksičnih družbenih struktur. Ob tem se dotakne migrantske politike, kratenja človekovih pravic, podnebne krize, patriarhata, nosilcev moči, zlorab vseh vrst, nasilja človeka nad živalskimi vrstami, okoljske problematike ipd.

Tokrat se Mito Gegič v Galeriji Ivana Groharja predstavlja z izborom del iz sklopa *Hranilec si. Z ukradenim glasom.*, po katerem je razstavo tudi poimenoval. Gre za dela, ki se vsebinsko-formalno navezujejo na njegove prejšnje cikle, a so vendar drugačna. Posebnost predstavljenega gradiva je v tem, da tokrat Gegič prizore z atributi lovskega (uplenjena in bahavo razstavljena srnjad), nadzora (lovska opazovalnica) in moške toksike (orožje) iz lokalnega okolja poveže s tematiko pandemije v globalnem kontekstu. Tak primer je slika *Karneval II* iz leta 2023,

ki kaže priprave na sežig prašičjih kadavrov, okuženih z virusom (G4) afriške prašičje kuge, ki naj bi bil hitro prenosljiv na človeka.

Razlika med prejšnjimi in novejšimi deli je torej v vnosu novih ikonografskih elementov in slikarskem pristopu, ne glede na format pa so prav vsa osupljivo monumentalna. Hkrati se slikar kontrolirano prepušča tudi eksperimentiranju in uvede novo strategijo kolažiranja, ki zanj (do sedaj) značilno reinterpretacijo digitalne podobe obrne na glavo. Novitete Gegičeve prakse se kažejo tako v vsebini kot načinu slikanja, zaznamovanem s prehodi iz zadržanega kolorita monokromnosti v območja kričeče, skoraj fluorescenčne barvitosti. Kontrast med belino osnovnega nosilca (platna) in maskirnih trakov (potisnjenih tokrat v ozadje) je v primerjavi s starejšimi cikli manj izrazit, ploskovna dihotomija se umirja, svetlejša polja pa so izpolnjena s sproščenimi potezami turkiznih, rožnatih, rumenih in rdečih popartističnih barv. Slednje naj bi bile praviloma do sedaj njegovemu »lovskeemu« metjeju tuje. Odlična primera spremembe v pristopu sta sliki večjega formata *Ujeti ste na zemlji, zato bodo vaši tiči eksplodirali* in *Privoščite si prijaznost, ker so tiči vedno možni pozneje* iz leta 2023.

Mito Gegič slikarsko polje zapolnjuje z najrazličnejšimi strukturami in ostrimi kontrasti med trakom ter akrilnim plastjem, konture se razblinjajo in stapljajo z ozadjem, podobe pa postajajo emanacije atmosferskega migotanja prepletajočih se vtisov. Naštete posebnosti slikarskega načina platenja in izbora motivike niso v razkoraku z njegovimi prejšnjimi deli, temveč pomenijo nadgraditev ter dopolnitev le-teh. Na osnovi površinskega prepleta

vertikalno usmerjenih trakov (včasih tudi horizontalnih) in figur, iz ozadja podob prelivajočih se v gostoto sprednjega plana, ustvarja dinamično strukturno vrvenje, z njim pa »mrežno« napetost slikarskega polja (slika *Najčas*, 2023). Trakovi delujejo kot krute zareze ali kot »brazde resnice«, ki poetični slikarski interpretaciji strukturnega nasilja dodajo moment naključnosti, ostrino in suspenz.

Mito Gegič nam z navidezno enigmatičnim naslovom razstave *Hranilec si. Z ukradenim glasom.* alegorično predoci simptomatično stanje, ki je v sodobni družbi močno navzoče na mnogih ravneh. Temelji namreč na neomajni avtoriteti, predstavljeni s figuro »očeta – gospodarja, vladarja, oblastnika«, torej tistega, ki je v piramidalni strukturi patriarhalne družbe (na sistemski ravni) v samem vrhu. Gegič ga ironično razkrije prek krvavordečega zaslona v razkrečeni harlekinski pozi na manjši podobi *Moj oče moj kralj II*, ki predstavlja kulminacijo razstavljenega sklopa. Hranilec dominira kot nosilec moči – ekonomske, politične, fizične, psihološke idr. Umetnik »gospodarju«, ki ga z lahkoto apliciramo iz družinske intimne na raven države, državnega aparata, oblasti in represivnih organov oblasti, z motivi, vzetimi iz lovske kulture, nasilja in groze nasploh, postavlja ogledalo in mu zastavlja vprašanja, na katera ne dobi odgovora. Gospodar ne odgovarja, njegov glas je ukraden. Ne odziva se. Osebnost tistega, ki hrani, oskrbuje in odloča, je ambivalentna. Poraja se vprašanje, ali je pozitivna alternativa obstoječim vsiljenim, večkrat moralno spornim avtoritetam na področju družine kot osnovne celice družbe, politike, gospodarstva in religije sploh možna. Podobe atributov lovskega se v Gegičevi novi seriji povsem naravno »prelijejo« v prizore dejanskih zlorab

živali, kaosa, nasilne moškosti in nadvlade kot posledice tradicionalno »nezdravih« kulturnih vzorcev iz preteklosti.

Razstava *Hranilec si. Z ukradenim srcem.* vizualnega umetnika Mita Gegiča je vrhunski primer angažirane umetnosti z izrazitim družbenim in socialnim nabojem, ki nas pretrese in napelje h kritičnemu razmišljanju o temnih platih stroja sodobnega sveta. Odkriva nam lastno situacijo in terja od nas, da odgovornost zanjo tudi prevzamemo.

Mito Gegič (1982) je leta 2002 zaključil splošno maturo na Gimnaziji Ptuj in se še istega leta vpisal na slikarski oddelek ALUO pod mentorstvom prof. Emerika Bernarda. Leta 2006 je prek programa za izmenjavo študentov CEEPUS obiskoval Akademijo likovnih umetnosti v Zagrebu na oddelku za nove medije. Leta 2008 je diplomiral pri prof. Hermanu Gvardjančiču (somentor: Zmago Lenárdič) z naslovom *Rob in polje moči*. Leta 2016 je zaključil slikarsko specialko na ALUO pod mentorstvom Zmaga Lenárdiča z naslovom *Uplenjena podoba*. Razstavljal je že po številnih referenčnih razstaviščih po Sloveniji in v tujini, med drugim v Indiji. Ukvarja se tudi s filmom, grafičnim oblikovanjem in soustvarjanjem žanrskega podkasta O.B.O.D. Živi in dela v Škofji Loki.